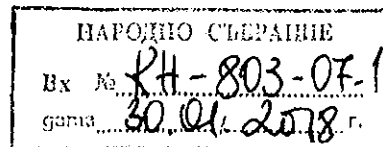

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№ 0101-12
30.01. 2018 г.

ДО

Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА В
44-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

*Относно: Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и
трудовата мобилност*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с разглеждането на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗИД на ЗТМТМ) Ви информирам следното:

Министерството на образованието и науката подкрепя проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност. Поддържам предприетия законодателен подход за кодификация на разхвърляните разпоредби в различни по вид нормативни актове, отнасящи се до материята на трудовата миграция и трудовата мобилност и считам, че предложените в ЗИД на ЗТМТМ промени са необходими за синхронизиране на националното ни законодателство с нормите на правото на Европейския съюз.

Конкретно по текстовете на ЗИД на ЗТМТМ имаме следните бележки:

1. В § 22, т. 1 от ЗИД на ЗТМТМ се предлага нова редакция на чл. 36 от ЗТМТМ, като в нея изрично се прави уточнението, че гражданите на трети държави следва да са приети като научни работници на трудов договор. Такова изискване не съществува в чл. 10 от Директива № 2016/801/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г.

относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“, който е посочен като съответстващ на предлаганата разпоредба в ЗТМТМ. Напротив, чл. 10 от Директива 2016/801/ЕС говори за „споразумение за прием“ между научноизследователската организация и научния работник, което има съвсем друг смисъл и част от съдържанието му би могло да бъде свързано с евентуален трудов договор между организацията и научния работник (аргумент от чл. 10, т. 3 от Директива 2016/801/ЕС). В досегашната редакция на чл. 36, ал. 1 от ЗТМТМ правилно се говори именно за такова споразумение за прием. Не считаме за правилно стесняването на формите на споразумението за прием между научноизследователската организация и научния работник и ограничаването му само до трудов договор.

2. С § 43 от ЗИД на ЗТМТМ в допълнителните разпоредби на закона се създават редица легални дефиниции на понятия с утвърдено правно значение в специални закони – „студент“, „училище“, „ученик“. Съгласно чл. 37, ал. 1 от Указ № 883 от 1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове думи или изрази с утвърдено правно значение се използват в един и същ смисъл във всички нормативни актове. В случая не е ясно какво налага отклонение от общоприетия смисъл на думите за нуждите на конкретния нормативен акт, за да се прибегва до особени легални дефиниции на тези понятия. Още повече, в предложените легални дефиниции има някои непълноти, като например в определението за „училище“, където са изпуснати общинските такива.

3. Във връзка с изложените по-горе в т. 1 мотиви не считаме за оправдано ограничението във вида правоотношение с научния работник, въведено с предложената нова разпоредба на член 24б от Закона за чужденците в Република България (§ 44 от ЗИД на ЗТМТМ). И тук отново фокусът се измества само върху част от съдържанието на правоотношението между научноизследователската организация и научния работник и споразумението за прием с научноизследователската организация, което е същинското основание за издаване на разрешение за продължително пребиваване, необосновано се изпуска. Отново за посочената разпоредба, по отношение на препратката към Регистъра на научната дейност по чл. 7б, ал. 1 от Закона за насърчаване на научните изследвания считаме, че препращането конкретно към т. 1 от чл. 7б, ал. 1 не е коректно, тъй като основанието за съществуването на регистъра е в основния текст на ал. 1, а точки 1-б определят съдържанието на регистъра.

4. В предложената нова редакция на чл. 24в от Закона за чужденците в Република България (§ 44 от ЗИД на ЗТМТМ) излишно се посочва, че разрешението за продължително пребиваване може да бъде със срок до една година, тъй като съгласно чл. 23, ал. 1, т. 2 от същия закон продължителното пребиваване е с разрешен срок до една година, освен ако в самия закон не е предвидено изрично изключение. Отново по отношение на разпоредбата на чл. 24в от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) считаме, че в сравнение със сега действащия режим неоправдано се ограничава само до студенти кръга лица, които могат да получат разрешение за продължително пребиваване. Не са посочени аргументи за изключването на докторантите и специализантите, които също ще обучават във висшите училища на Република България по реда на Закона за висшето образование (ЗВО). Считам, че трябва да се запази сега действащата формулировка на разпоредбата на чл. 24в от ЗЧРБ, а именно чужденци, „приети за редовно обучение във висше училище“, което е по-точно и включва и трите категории обучавани съгласно ЗВО – студенти, докторанти и специализанти.

5. Изразяваме дълбоки резерви към предложените изменения в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

С предложените промени в чл. 9, ал. 2, т. 3, букви „а“ и „б“ от ЗПУО (§ 47 от ЗИД на ЗТМТМ) необосновано се дава право на членовете на семействата на лица с разрешено дългосрочно, постоянно или продължително пребиваване да се обучават безплатно в държавни или общински училища. Правото на безплатно обучение в държавни или общински училища се обуславя от личния статус на лицето. Не следва да се смесва правото на обучение, което е гарантирано за всички лица, с правото за безплатно обучение, което се предоставя на определени категории. Никъде в Директива 2016/801/ЕС няма изискване за предоставяне на правото на безплатно обучение на членове на семейството на лица, ползващи се от правото на такова безплатно обучение. Като кореспондиращ на исканото изменение на ЗПУО се посочва чл. 12, т. 1, б. „г“ от Директива 2016/801/ЕС, който има съвсем друг смисъл и предвижда, че във връзка с приема на граждани на трета държава за целите на програма за ученически обмен или образователен проект заявителят следва да представи доказателства, че учебното заведение или, ако това се предвижда в националното право (както в случая в България), трето лице поема отговорност за гражданина на третата държава за целия срок на престоя му на територията на съответната държава членка, и по-специално по отношение на учебните разходи.

Предложената нова редакция на разпоредбата на чл. 213, ал. 4 от ЗПУО по нищо не се различава смислово от сега действащата. Тя обхваща същите категории лица, дава им същите права и предвижда същия ред за упражняването им. Конкретният юридически изказ е въпрос на субективна преценка и при напълно покриващо се съдържание не намирам основание за исканото изменение.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

*Министър на образованието
и науката*